

Miljösamverkan
Sverige

2018-10-12

Projektplan för Smartare vägledning

Uppdrag

Länsrådsgrupp 6 har gett i uppdrag åt Miljönätverket att driva Miljösamverkan Sverige.

Inför 2017 års verksamhetsplanering kom ett förslag från Naturvårdsverket om projektet ”Gemensamt vägledningssystem och nationella områdes/-branschbevakare”. Styrgruppen för Miljösamverkan Sverige valde att låta projektet ingå i förslaget till verksamhetsplan för 2017. Förslaget fastställdes av styrgruppen efter det att Miljönätverket och Länsrådsgrupp 6 haft möjlighet att lämna synpunkter. På grund av brist i bemanning av projektledare har projektet blivit uppskjutet till 2018.

Bakgrund

I flera utredningar har behovet av stärkt samverkan inom tillsynsvägledningen på miljöområdet lyfts fram. Bland annat Statskontorets utredning från 2014¹, Naturvårdsverkets miljöbalksprojekt 2016 och Miljötillsynsutredningen, 2017² pekar på att det saknas relevant och effektiv tillsynsvägledning. Detta trots att både centrala och regionala myndigheter lägger mycket resurser på vägledning. Andra former/nya metoder för vägledning efterfrågas från kommunerna. Miljötillsynsutredningen föreslår att Naturvårdsverket och Miljösamverkan Sverige bör samordna sitt arbete med att utveckla ett system med nationella branschexperter.

Samordningen av tillsynsvägledning mellan Naturvårdsverket, länsstyrelserna och miljösamverkan måste bli mer effektiv och anpassad till de operativa tillsynsmyndigheterna. Idag är det svårt att få en överblick över den vägledning som tas fram. I Stockholms stads remissvar på Statskontorets utredning från 2014, lämnas förslag på branschbevakare i ny tappning. De förslag som finns i ovan nämnda utredningar är grunden till detta projekt.

¹ Statskontoret, 2014, ”Vägledning till en bättre tillsyn- En utvärdering av tillsynsvägledningen på miljöområdet”, Rapport 2014:17

² Miljötillsynsutredningen, 2017, ”Miljötillsyn och sanktioner- en tillsyn präglad av ansvar, respekt och enkelhet”, SOU 2017:63

<p>Syfte (Varför?)</p>	<p>Syftet med projektet är att samla aktörer och utveckla vägledningsarbetet för att stärka och bättre ta till vara på den samlade kunskapen och erfarenheterna inom miljöbalkens sakområden.</p> <p>Detta ska resultera i en mer effektiv och tillgänglig vägledning som ger de involverade myndigheterna relevant, likvärdigt och tillförlitligt stöd i sitt arbete med miljöbalken.</p>
<p>Mål (Vad?)</p>	<p>Effektmål: Stimulera till fortsatt utveckling av vägledningsarbetet hos många olika aktörer inom miljöbalken.</p> <p>Målet med projektet är att ta fram ett eller flera förslag till hur ett modernt sätt att arbeta med vägledning kan se ut med fokus på:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ett eller flera konkreta förslag på hur vägledningsmyndigheterna och de operativa tillsynsmyndigheterna kan samverka mer effektivt inom vägledningen som beskriver: <ul style="list-style-type: none"> - effektiva arbetssätt - samverkansformer - roller och uppdrag - behov av IT-lösningar - möjligheten att validera vägledningen 2. Ge förslag på hur behovet av bransch/områdesvägledning kan tillgodoses genom att identifiera: <ul style="list-style-type: none"> - branscher/områden som har behov av samlad vägledning och skärningar/indelningar/avgränsningar för dessa. - hur den enskilda handläggaren/inspektören kan stöttas - vad som då behöver ingå i bransch/områdesvägledningens uppdrag

Målgrupp	<p>De centrala miljöbalksmyndigheterna, länsstyrelserna och Miljösamverkan Sveriges styrgrupp är mottagare av förslaget.</p> <p>Om förslaget implementeras <i>kommer det att beröra</i> handläggare på centrala myndigheter, länsstyrelser och kommuner. Därför är det viktigt med förankring och kommunikation till denna målgrupp.</p>
Styrgrupp	Miljösamverkan Sveriges styrgrupp
Projektledare	Elin Einarson Lindvall, projektledare för Miljösamverkan Sverige
Projektgrupp	<p>Christer Edvardsson, Stockholms stad Jenny Jonsson, Naturvårdsverket Tomas Waara, Naturvårdsverket Klas Köhler, Länsamordnare förorenade områden Johan Hjerpe, Länsstyrelsen Dalarna Sofie Viksten, Länsstyrelsen Uppsala Martin Holm, Länsstyrelsen Västra Götaland Emmelie Johannesson, Köpings kommun/Västerås kommun Jasleen Afarin, Miljösamverkan Uppsala län Carina Lif, Miljösamverkan Sverige</p>
Projektfaddrar	<p>Ulrika Samuelsson Ingela Hiltula</p>

Referensgrupp

Inom projektet kommer vi inte att upprätta en särskild referensgrupp utan istället använda befintliga nätverk och konstellationer för att förankra förslaget. Viktiga aktörer är centrala myndigheter, länsstyrelser och kommuner som arbetar med miljöbalken.

Identifierade grupper:

- Ingående centrala myndigheter i ToFR
- SKL:s chefsnätverk
- Kommunala miljöchefers förening
- Styrgruppen för länsstyrelsens Miljönätverk och Strategiska grupperna för miljöskydd, natur och vatten
- Tillsynsvägladande handläggarnätverk
- Regionala miljösamverkan

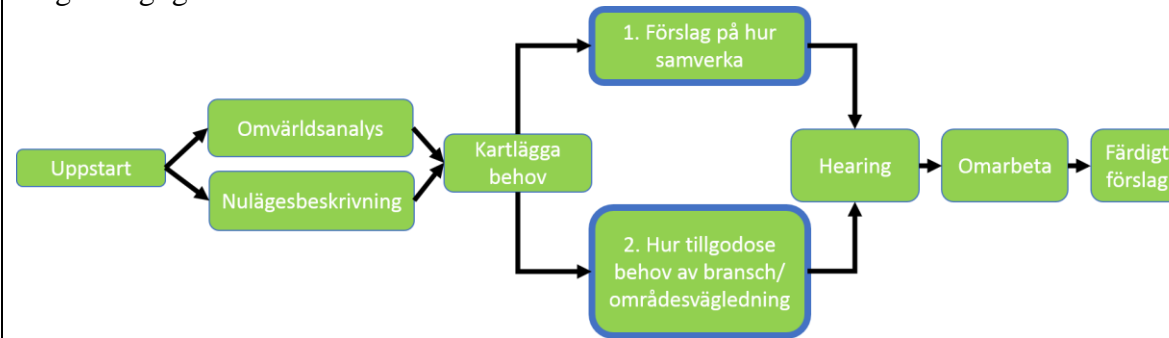
Svenskt näringsliv kontaktas för synpunkter i relevanta frågor.

<p>Omfattning och inriktning</p>	<p>Förslaget ska omfatta en beskrivning av hur samverkan mellan myndigheterna kan ske och vilka arbetssätt som är lämpliga för att ta fram och tillhandahålla relevant vägledning. Men också hur den enskilda handläggaren får stöd och råd i enskilda frågor (vem är det som ger rådet och vad har det för validitet). Förslaget ska så långt det är möjligt omfatta Miljöbalkens alla tillsynsområden (kap.7-15).</p> <p>Vi ska utgå från befintlig organisation och föreslå förbättringar. Vi kommer delvis att ge förslag på finansiering, men också våga att tänka fritt (i de bästa av världar). Troligen sätter vi upp olika scenarion (med och utan extra finansiering).</p> <p>Vägledande principer för projektets arbete:</p> <ul style="list-style-type: none"> • TVL- och tillsynsmyndigheters gemensamma resurser och kompetens används effektivt för att ta fram och tillhandhålla vägledning • Ansvar och roller för vägledning är tydlig och känd. • Vägledningsmaterial är tillgängliga och enkla att hitta i samlade gränssnitt • Lösningar med tillsynaren i centrum <p>I det här projektet avgränsar vi oss inte bara till tillsynsvägledning enligt Miljötillsynsförordningen utan inkluderar sådan vägledning, stöd och råd för tillsynen samt samordning denna, som tillsynsmyndigheter och miljösamverkansorgan tar fram. Vägledning avgränsas alltså inte enbart till sådan vägledning som en tillsynsvägledande myndighet tar fram.</p>
<p>Avgränsningar</p>	<p>I förslaget ska vi peka på behovet av IT-stöd och ge exempel på funktion men inte ge förslag på tekniska lösningar.</p> <p>Förslaget kommer inte att ge förslag på förändringar av uppföljningssystemet eller innehåll i en miljötillsynsstrategi.</p>

<i>Kritiska framgångsfaktorer</i>	<p>För att projektet ska nå önskad effekt är det viktigt att:</p> <ul style="list-style-type: none">- med ett helhetsperspektiv kunna hitta nya arbetssätt och roller inom vägledningen- vi kliver ur vår organisationstillhörighet och bidrar med erfarenheter och idéer för att få fram ett smart förslag- få andra viktiga aktörer att vilja bidra och ta emot resultatet- projektgruppsmedlemmarna har möjlighet att delta och lägga tid i projektet <p>I riskanalysen finns en enkel analys av konsekvenser vid olika händelser som kan uppstå i projektet. För de händelser med högst riskvärde har vi också beskrivit åtgärder.</p>
<i>Utvärdering och förtydligande av när projektet är avslutat</i>	<p>Utvärdering görs enligt mall. Projektet är avslutat när det redovisats för styrgruppen, styrgruppen godkänt förslaget och materialet har mottagits av Naturvårdsverket och övriga centrala miljöbalksmyndigheter.</p>

Genomförande

Ungefärligt genomförande:

I projektets *uppstart* identifierar vi nyckelpersoner/organisationer att informera och förankra med under arbetets gång.

Vi börjar med att skapa en gemensam bild av hur det ser ut idag. Det gör vi genom att analysera *nuläge* och *omvärld*:

- Ge en lägesbild av aktuell problematik i verksamheter/områden
- Var funkar det/var funkar det inte?
- Vilka goda exempel på former av miljöbalksvägledning finns idag?
- Vad finns det för erfarenheter i befintliga tillsynsätverk?
- Inom vilka områden kommer det mycket vägledningsfrågor?
- Hur fungerar vägledning inom andra lagstiftningar och i andra länder?

Därefter *kartlägger vi behovet* av vägledning genom att intervjua ett antal nyckelpersoner om hur de ser på vägledning. Vilka luckor finns det, vad är bristerna i nuvarande vägledning?

Vi tar fram en skiss på hur vägledningsmyndigheterna och de operativa tillsynsmyndigheterna kan *samverka* mer effektivt. För att testa förslaget tillämplighet använder vi en eller flera exempelområden. Där vi kan få erfarenheter och konkreta exempel. Vi beskriver också hur vägledningssystemet kan tillgodose *behovet av bransch/områdesvägledning*.

Vi lyssnar in nyckelaktörers syn på förslaget genom en *hearing*. Därefter omarbetar vi förslaget. *Färdigt förslag* beslutas i styrgruppen för MSS.

Slutprodukten kommer presenteras som scenarier enligt nedan:

Interaktiv text/rapport som beskriver roller, samverkansformer, arbetssätt m.m. inklusive kort konsekvensanalys.

Konsekvensanalysen bör presenteras ur två perspektiv:

- De vägledande myndigheternas/organisationernas
- De operativa tillsynsmyndigheternas

På lämpligt ställe bör även branscher/områden som har behov av samlad vägledning och skärningar/indelningar/avgränsningar för dessa beskrivas.

För att åskådliggöra konsekvenserna, d.v.s. hur det kommer att se ut och vad det innebär bör presenteras med skiss, bilder, film eller liknande.

Ett pilotprojekt för att testa förslaget i praktiken på en bransch eller område är en önskvärd fortsättning efter att detta projekt har avslutats.

Tidplan	<p>Projektstart: Augusti 2018 Halvtidsresultat April 2019 Klart förslag på remiss Sommar 2019 Avslut av projektet Augusti-september 2019 (i samband med beslut i styrgrupp)</p>
Budget	<p>Projektledarens lön, kostnader för projektdeltagarnas resor och övernattningar finansieras genom projektmedel. Projektgruppmedlemmarnas insats i form av arbetstid står respektive organisation för. Preliminärt uppskattas den <i>årliga</i> arbetsinsatsen till tre (3) heltidsarbetsveckor per deltagare.</p> <p>Budget för att ta fram bilder och eventuell layout av slutprodukt uppskattas till cirka 20 000 kr.</p>
Dokumentation	<p>All dokumentation ska samlas på projektets grupparbetsplats. Alla checkar ut och in dokumenten vid arbete på grupparbetsplatsen.</p> <p>Minnesanteckningar ska föras vid varje träff/möte.</p>
Mötesstruktur	<p>Regelbundna projektgruppsträffar och Skype-möten ska hållas efter behov.</p>